

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๕.๒/ ๑๓๑๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง มาตรการและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๑๔๓๔๒ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘
 ๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๐๔๔๔ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐
 ๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๘๗๕๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๑
 ๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๑๐๐ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังแจ้งผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับ เรื่อง มาตรการและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑ รับทราบรายงานสรุปข้อมูลข้อเสนอแนะขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ) ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ โดยมาตรการและข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตดังกล่าว มีประเด็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต เรื่อง การบูรณาการป้องกันการทุจริตของโครงการภาครัฐ โดยให้มีการกลั่นกรองและพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ และให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเพื่อกำกับตรวจสอบความก้าวหน้าและผลการพัฒนาโครงการตามแผนที่กำหนด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดิน โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตของแต่ละส่วนราชการนำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าว ไปเป็นส่วนหนึ่งในภารกิจของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตด้วย

๒. มาตรการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยขอไม่ให้นำการจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ มาใช้ในการก่อสร้างทุกประเภท

๓. งานศึกษาวิจัย เรื่อง โครงการศึกษาประเด็นทางกฎหมายที่เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตที่มีผลกระทบในภาพรวมโดยเฉพาะของเอกชน โดยมีการเสนอแนะให้แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างโดยได้มอบหมายให้กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานหลักในการรับข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชุมหารือกำหนดวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อให้ตอบสนองต่อมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ

/ประพฤติ...

ประพจน์มิชอบ รวมทั้งให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ตามที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติชอบในภาครัฐ โดยให้มีการปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐและเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง โดยที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาลมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและกำหนดบทบัญญัติที่สามารถตอบสนองต่อมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามประเด็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. การปรับปรุงการปฏิบัติราชการเพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต เรื่อง การบูรณาการป้องกันทุจริตของโครงการของรัฐ (โดยการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน) ในกรณี การกลั่นกรองและพิจารณาความเหมาะสมของโครงการ ก่อนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติ นั้น เนื่องจากกรณีนี้ได้มีพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยพระราชบัญญัตินี้ได้มีมาตรการกีดกันหรือปราบปรามการทุจริตของโครงการภาครัฐ เช่น มาตรา ๘ บัญญัติให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้ มาตรา ๑๑ ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่แผนในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้เปิดเผยโดยเปิดเผย ณ สถานที่เปิดเผยของหน่วยงานของรัฐนั้นและมาตรา ๖๖ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐประกาศผลผู้ชนะการจัดซื้อจัดจ้างหรือผู้ได้รับการคัดเลือกและเหตุผลสนับสนุนในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้เปิดเผยโดยเปิดเผย ณ สถานที่เปิดเผยของหน่วยงานของรัฐนั้น ประกอบกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ยังได้บัญญัติให้ภาคประชาชนผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต โดยการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมตลอดจนยังกำหนดให้มีการอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนทำให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้จากเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) จากหลักการดังกล่าวทำให้การทุจริตจะเป็นไปได้โดยยากยิ่งขึ้น

๒. มาตรการป้องกันการทุจริตจากการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) นั้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยขอให้นำวิธีการดังกล่าวมาใช้ในการก่อสร้างทุกประเภท กรณีนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้ถูกยกเลิกตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ แล้วซึ่งกรมบัญชีกลางได้พัฒนาระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ระยะที่ ๓ โดยพัฒนาระบบตลาดกลางการซื้อขายสินค้าและบริการภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-market) และระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ทุกขั้นตอนต้องดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การดาวน์โหลดเอกสารและการเสนอราคาจะดำเนินการผ่านเว็บไซต์ระบบ e - GP อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐให้มีความทันสมัย หักเหยมมาตรฐานสากล เพิ่มความโปร่งใส ลดโอกาสในการสมยอมราคากันในการเสนอราคาของผู้ค้า และก่อให้เกิดการแข่งขันอย่างแท้จริง โดยไม่ให้มีการเผชิญหน้าหรือพบกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ ผู้จัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการหรือระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันเอง และไม่มีการเปิดเผยรายชื่อผู้เสนอราคาระหว่างการจัดซื้อจัดจ้างนอกจากนี้ยังก่อให้เกิดธรรมาภิบาลและความโปร่งใสมากขึ้น เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทำให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ตลอดเวลา ซึ่งจะนำไปสู่การลดการคอร์รัปชันได้ในที่สุด

๓. กรณีข้อเสนอแนะจากงานศึกษาวิจัย เรื่อง โครงการศึกษาประเด็นทางกฎหมายที่เป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตที่มีผลกระทบในภาพรวมโดยเฉพาะของเอกชน นั้น กรมบัญชีกลางได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ อาทิเช่น บททั่วไป หลักและแนวคิดในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ได้แก่ การคุ้มค่า ความโปร่งใส ความมีประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม และการตรวจสอบได้ ได้วางหลักไว้ในมาตรา ๘ โดยกำหนดให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการ คุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ ส่วนกรณีการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี ซึ่งประชาชนสามารถเข้าสังเกตการณ์และแสดงความคิดเห็นได้ในลักษณะของการประชุมแบบเปิด และกำหนดกระบวนการทบทวนร่างแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีก่อนนำไปประกาศใช้ปฏิบัติ โดยในมาตรา ๑๑ ได้วางหลักไว้ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น และกรณีการพิจารณาข้อเสนอ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาแต่เพียงเกณฑ์ราคาเท่านั้น แต่ให้สามารถใช้เกณฑ์อื่นในการคัดเลือกได้ ซึ่งในมาตรา ๒๕ ได้วางหลักไว้ว่าในการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการโดยพิจารณาถึงประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ และวัตถุประสงค์ของการใช้งานเป็นสำคัญ โดยให้คำนึงถึงเกณฑ์ราคาและพิจารณาเกณฑ์อื่นประกอบด้วย ทั้งนี้ ในกรณีอื่นพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ได้นำข้อเสนอแนะจากงานศึกษาวิจัยดังกล่าว ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองการพัสดุภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖